

2020-21

Årsplan for Søre Grindstugu barnehage

ÅRSPLAN

Alle barnehagar skal utarbeide ein årsplan, i tillegg kjem avdelingane sine månadsplanar for kvar månad som syner meir detaljert korleis dei arbeidar. Årsplanen er eit arbeidsreiskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagen sine val. Årsplanen kan gje informasjon om barnehagane sitt pedagogiske arbeid til mynde nivået, barnehagane sine samarbeidspartnare og andre interesserte. Den skal godkjennast av barnehagen sitt samarbeidsutval. Lalm- og Søre Grindstugu barnehage har same årsplan.

Formålet § 1 i barnehageloven;

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanetisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene. Barna skal utfolde skaperglede, undring og utforskbarstrang. De skal lære å ta vare på seg sjølv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

VERDIGRUNNLAGET TIL BARNEHAGEN

Verdigrunnlaget til barnehagen skal formidlast, praktiserast og opplevast i alle delar av det pedagogiske arbeidet i barnehagen. Barndommen har ein eigenverdi, og barnehagen skal ha ei heilsakleg tilnærming til barna si utvikling. Samfunnsmandatet til barnehagen er, i samarbeid og forståing med heimen, å vareta barna sitt behov for omsorg og leik og fremje læring og danning som grunnlag for ei allsidig utvikling. Leik, omsorg, læring og danning skal sjåast i samanheng (Rammeplan).

Barnehageloven og Rammeplan for barnehagen (som er ei forskrift til loven) er det som styrer barnehagane sitt innhald.

Vedtekten for barnehagane i Vågå kommune finn de under Vågå kommune si heimesida - under barnehage.

<http://www.vaga.kommune.no/barnehageportalen>

FOKUSOMRÅDET VÅRT DETTE ÅRET:

GOD SPRÅKSTIMULERING VED BRUK AV LITTERATUR

Det er god språkstimulering ved bruk av litteratur når den vaksne:

1. Tilbyr eit mangfald av bøker, songar, forteljingar, rim og regler.
2. Bruker ulike formidlingsformar
3. Engasjerer alle barna

Kvar avdeling har så utvikla sine eigne mål med tanke på den aldersgruppa dei har.

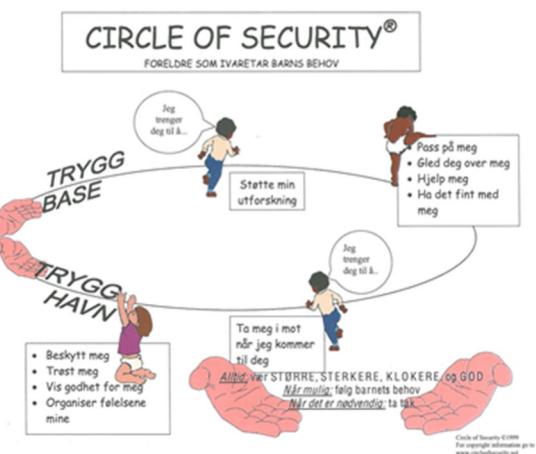
TIDLEG INNSATS

Vågå kommune skal flytte tyngdepunktet i arbeid med barn og unge frå å behandle problem til å førebygge at dei oppstår. Vi skal vurdere tiltak straks ein oppdagar at eit problem er under utvikling. Ved å førebygge og ta tak i problem tidleg kan ein forhindre at dei veks seg store.

Dei tilsette ser barna i det daglege og i samhandling med andre menneskjer. Vi vil som oftest oppdage om noko er annleis med veremåten og utviklinga til eit barn. Når det oppstår uro i samband med den mentale, sosiale eller fysiske helsa til eit barn har vi som vaksne ansvar for å gå vidare til den rette faginstansen i samråd med foreldre.

Barnehagen har meldeplikt til barnevern (jf. barnehageloven). Foreldre skal informerast om, involverast i og samtykke til tilvisingar som barnehagen gjer til eksterne faginstansar som for eksempel PPT.

Nytt for dette barnehageåret er ei ressursgruppe som nå er etablert i kommunen. Her kan vi møte fagfolk som alle er opptekne av barn sitt beste. Her kan vi drøfte kva tiltak vi kan gjøre saman for å hjelpe barnet på beste måten. Alt skal skje med foreldre sitt samtykke.

LEIK – LÆRING – OMSORG - DANNING

Barnehagen som pedagogisk verksemd har sin eigenart og sine tradisjonar som må ivaretakast. Erkjenning av barndommen sin eigenverdi står sentralt i denne tradisjonen. Den heilskaplege og integrerte tilnærminga som karakterisera barnehagens verksemd, tek ein vare på i formålet blant anna gjennom omgrepa omsorg, leik, læring og danning.

LEIKEN

Leiken er for barnet det viktigaste fundamentet for all utvikling.

Barn lærer gjennom samhandling med andre barn, sine omgjevnad og kompetente og trygge vaksne. Dei vaksne skal vera tilgjengelege for barna sine initiativ, deira interesser og nysgjerrigkeit slik at barna opplever å ha medverknad på sin eigen kvardag.

Gjennom rollelek lærer barna blant anna: turtaking, følgje speleregler, lære sosiale koder, ta i mot beskjeder, gje beskjeder, lytte, bli lytta til, lære å løyse konfliktar, lærer å forhandle og fordele roller, lærer om fleksibilitet, lærer seg å regulere åtferd, ta initiativ, bearbeide vanskelege kjensler, utviklar empati, prøve ut ulike roller, prøve og feile, oppleve mestring, øve opp konsentrasjon og merksemd, tileigne seg kunnskap, bruke fantasien, ha det morosamt i lag med andre barne og vaksne - for å nemne noko. Så leik er ikkje «berre» leik – her ligg det mykje læring som blir viktig seinare i livet og skapar gode forutsetningar for barna si danning.

Barn får impulsar og inspirasjon til leiken gjennom opplevingar. Barnehagen skal inspirere til fantasi, skaparglede og undring. Dei tilsette skal være tilgjengelige for barn ved å støtte, inspirere og oppmunstre barna i deira leik. Dei vaksne har ei viktig rolle med tanke på barn som slit med å få innpass i leiken. Dei vaksne skal vera tilgjengelege og synlege for barna i deira leik slik at dei kan få støtte om dei skulle kunne trenge det.

Å få delta i leik og få barnehagevenner er grunnlaget for barn sin trivsel i barnehagen.

OMSORG

Alle barn skal møtast med omsorg i barnehagen, den vaksne skal vere lydhøyre og merksame for barna sine behov, dei skal vera nær og ha evne og vilje til samspel med barna.

Det er den vaksne sitt ansvar å ha gode relasjonar og positive haldningar til alle barn i barnehagen, både med tanke på enkelt barn, men også som barnegruppe.

Foreldre skal kjenne seg trygge på at deira barn blir godt ivaretaken i barnehagen.

I rammeplanen står det at «alle barn har rett til omsorg og skal møtas med omsorg». Det er dei tilsette sitt ansvar å sjå til at dette blir gjort.

LÆRING

Det er vanskeleg å skilje leik og læring frå kvarandre, for i barnehagealder heng dette tett saman. Vi som arbeidar i barnehagen skal legge til rette for eit stimulerande miljø der barna får lyst til å leike, utforske, lære og meistre.

Vi skal stimulere nysgjerrigheita, kreativiteten og lysta til å lære meir om ting. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå samanhengar, slik at dei utvidar synet sitt om ting og får ny innsikt.

Barna skal få bruke heile kroppen og alle sansane sine i ulike læringsprosessar. Å lære seg nye ting inneber å tåle å prøve og feile, og finne nye innfallsvinklar. Dei tilsette må vere bevisste med å legge til rette for at barna skal tåle både med gang og motgang.

DANNING

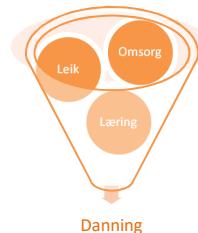
Ein ser på danning som ein aktiv prosess. For barnehagertilsette betyr det at barna møter ein pedagogikk der dei opplever mange måtar å tenke, handle og leve på, der dei kan utforske, stille spørsmål og reflektere over forhold i samfunnet vårt.

Danning skjer gjennom leik, læring, omsorg, sosialt samspel mellom barn/barn og barn/vaksen.

Vi må la barn få utfordringar og moglegheit til å utvikle kunnskap, ferdigheitar, gode haldningar i samsvar med det samfunnet forventar til ei kvar tid, støtte dei for at dei skal kunne handle omsorgsfullt og gjere etisk gode val. Gjennom danning legg ein grunnlaget for barnet si allsidige utvikling.

Gjennom gode danningsprosesser sett ein barn i stand til å handtere og takle livet, bli robuste, ved at dei utviklar evna til å forholda seg prøvande og nysgjerrig til omverda, kunne klare å reflektere over eigne handlingar og væremåte, og til å sjå seg sjølv som et verdifullt

medlem av et større fellesskap. Danning er noko som skjer heile livet.

MEDVERKNAD

Barnehagen skal sikre barna sin rett til medverknad ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan gå gitt uttrykk for kva dei synes om den daglege verksemda i barnehagen, jf. barnehageloven §§1 og 3, Grunnlova §104 og FN sin barnekonvensjon art.12 nr1. Barna skal jamleg få høve til å delta aktivt i planlegginga og vurderinga av barnehageverksemda. Alle barn skal kunne erfare å få påverke det som skjer i barnehagen. (*Rammeplanen*)

Medverknad er å bestemme saman med andre og å ha innverknad. Barna får koma med forslag og får være med å bestemme, f.eks kva for bøker vi skal lesa, kva vi skal gå på tur, kva for aktivitetar vi skal gjera osv. Alle kan ikkje få innfridd sine ynskjer til ein kvar tid, men de blir høyrt og det tatt opp i fellesskapet og med felles einighet til løysningar.

Medverknad er og å ta barna sine kjensler på alvor. Vi må sjå når dei er lei seg, sinte, glade og la dei få prate om dette slik at dei skjørnar at vi tek dei på alvor. Dei tilsette arbeidar heile tida med å få til god kommunikasjon/relasjon med barna. Det er viktig å kunne lytte og få til gode samtalar.

Det er viktig at dei tilsette er opne for dei attendemeldingane som barna gjev både språkleg og kroppsleg, ta omsyn til dette i det daglege og med tanke på planlegging av aktivitetar for barnegruppa.

Barnehagane nyttar barneintervju for at barna skal kunne få fram sitt syn på trivsel og vennskap.

TRIVSEL

Det at barn trivst godt i barnehagen er det viktigaste målet for god barnehagekvalitet. For å oppnå dette er desse punkta vesentlege:

Dei vaksne skal; - skape trygge rammer – vere tilgjengelege - gje av seg sjølve; tryggleik, respekt og omsorg - bidra til at vennskapsband blir knytte - førebygge mobbing

Barn skal: - få utvikle seg i eit trygt miljø - bli sett, høyrt og forstått - få medverke uansett alder, modning og funksjonsnivå - ha høve til å utvikle vennskap

For å dokumentere trivsel i våre barnehagar har vi det siste åra gjennomført samtaler/barneintervju med 4 og 5 åringane. Gjennomgåande må vi si at i barnehagen vår trivst barna godt, og dei opplever å ha venner. Kvart år ser vi likevel at den viktige informasjon dei gjev kan vi som vaksne lære mykje av, for å bli enda betre i vaksen rolla vår.

FAGOMRÅDA TIL BARNEHAGEN

« *Fagområda speglar område som har interesse og eigenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremje trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal sjå fagområda skal vera ein gjennomgåande del av innhaldet i barnehagen»* (Rammeplan).

Det er sjeldan vi arbeider med kvar enkelt fagområde om gongen, de glir ofte over i kvarandre.

Kommunikasjon, språk og tekst

Korleis gjer vi det i barnehagen vår?

- Vi legg vekt på den gode samtalen i lag med barna. Refleksjon og filosofering i kvardagen er viktig for å utvikle språket og fantasien.
- Barna har tilgang på bøker som er aldersadekvate som blir lese høgt for dei av dei vaksne, eller som dei «leikeles» saman med andre barn. Dei skal ha tilgang på ulik type litteratur. Song og regler har vi ofte i samlingane våre og elles når det passar.
- Leikeskriving
- Femåringane har eit felles opplegg som dei fylgjer: Tal - og språksprell

Kropp, rørsle, mat og helse

Korleis gjer vi det i barnehagen vår?

- Eit variert og sundt kosthold med to varme måltider i veka. Fruktmåltid har vi kvar dag. Ungane er aktivt med i matlagninga og dekker på bordet.
- Tilrettelagt innemiljø for grov - og finmotoriske øvingar. Vi legg vekt på allsidighet der ungane får oppleva mestring og utfordringar.
- Barnehagen har tilgang til hall som vi nyttar i løpet av året.
- Vi er heldige med uteområdet i barnehagane våre. Det er kort veg til skog, fjell og vatn. Ungane får klatre på steinar, stubbar og tre. Vi går og leik mykje i både ulendt og bratt terreng noko som styrkar både balanse og motorikken. Om vinteren legg vi til rette for ski og skiglede.
- Vi har symjing / vasstilvenning for femåringane i basseng

Mengd, rom og form

Korleis gjer vi det i barnehagane våre ?

- Sang og regle med matematiske begrep
- Finne former inne og ute, t.d. trekant, sirkel,
- Konstruksjonsleik og rolleleik
- Putte oppi ting, borte titt tei
- Bruke omgrep i kvardagen, t.d. oppe, bak, under, ved sida av, plassering i rommet
- Spel, puslespel, teikne og perle
- Opplegg i femårsklubben
- Sortere og kategorisere
- Skattejakt

(Vi har ein eigen matteplan som ligg ute på heimesida til Vågå kommune, under kommunale barnehagar).

Etikk, religion og filosofi

Korleis gjer vi det i barnehagane våre?

- Omsorg og anerkjenne barna
- Markerer ulike høgtider
- Prate om kjensler
- Kjenne att kjensler hjå andre
- Undre seg i lag med barna
- Problem løysning og sjølvstending tenking, væra tilstade for barna, førebygge og hjelpe til i konfliktar. Robuste barn.
- Vise empati
- Vaksne skal vera gode rollemodeller

Nærmiljø og samfunn

Korleis gjer vi det i barnehagane våre?

- Trygg på seg sjølv, vaksne og andre barn i barnehagen
- Feire nasjonaldagen
- Markere samefolketsdag
- Bli kjent i nærmiljøet, t.d. ulike arbeidsplasser, kva som er rundt barnehagen
- Kjeldesortering, fokus på miljø, gjenbruk, berekraftig utvikling
- Bli kjent med korleis barn i andre land har det

Natur, miljø og teknikk

Korleis gjer vi det i våre barnehagar?

- Legge til rette for ulike aktivitetar både inne og ute
- Vera ute kvar dag uansett vær
- Oppsøkje ulikt terreng i nærområdet
- Skape nysgjerrighet og kunnskap om natur og miljø
- Kjennskap til de fire årstider
- Gjenbruk – bruke material til gjenbruk.
- Få kjenneskap til ipad

Kunst, kultur og kreativitet

Korleis gjer vi det i barnehagane våre?

- Musikk, song, dans og bevegelse
- Dramatisere ulike eventyr
- Rolleleik
- Legge til rette for utkledning
- Kreativ forming, t.d. male, teikne, lage ting av ulikt material
- Sette opp teater, ha framvising
- Sjå på ymse utstillingar

INKLUDERANDE LÆRINGSMILJØ

I Vågå kommune skal alle barn oppleve eit inkluderande læringsmiljø, både fagleg og psykososialt. For å nå dette målet er det ein føresetnad at alle tilsette og foreldre samarbeider godt både med førebyggande og holdningsskapande arbeid.

Det er utvikla felles plan og system for korleis vi møter desse utfordringane.

Planen ligg ute på Vågå kommune si heimesida og vi ynskjer alle foreldre les denne og kvitterer for at den er lest på lik line med dei tilsette.

VURDERING

Personalet skal vurdere seg sjølv, gjennom eigen refleksjon, med tanke på enkelt barn og barnegruppa. Faglege og etiske vurderingar i høve arbeidet skal inngå i vurderingsarbeidet, og på denne måten utviklar ein barnehagen som pedagogisk verksemd og barnehagen blir ein lærande organisasjon.

Dei tilsette skal vurdere om arbeid sitt er i samsvar med barnehageloven og rammeplan.

Barnehagane arbeidar kontinuerleg med kvalitetsutvikling gjennom arbeidet vårt med beste praksis/fokus område, kurs, etterutdanning, fagleg relatert oppdatering for heile personalgruppa.

Vi gjennomfører intervju med alle fire og fem åringane våre om trivsel og vennskap i barnehagen. Barn er den beste til å si noko om sin egen trivsel i barnehagen og korleis dei opplever sin eigen kvardag.

Ved avslutning av barnehageåret skal alle barnehagane sine avdelingar dele sine resultat med kvarandre og evaluere arbeidet som har vore gjort.

Foreldresamtalar to gonger i året gjev foreldre høve til å si korleis dei opplever barnehagen og korleis barnet deira trivst og utviklar seg.

Annakvart år vil det bli gjennomført ei brukarundersøking.

Observasjon

I arbeidet vårt med barn har dei tilsette alltid på seg "observerandebriller", men enkelte gonger må vi dokumentere og reflektere over det vi observerer, og nyttar difor ulike observasjonsverktøy. I år vil vi ha fokus på å sjå ekstra nøye på relasjonar barn-barn og barn-vaksen og fokus på barnehagemiljøet generelt.

OVERGANGAR

Overgang til barnehagen

Barnehagane har eigen plan for korleis overgangen frå heim til barnehage bør gjerast for at overgangen skal bli så god som mogleg. Denne får alle barn før dei startar opp i

barnehagen. Det viktigaste er likevel ein tett dialog mellom foreldre og dei tilsette, og signala barnet gjev ved innkøyringa.

Dette er viktig for å sikre at overgangen mellom heim og barnehage blir trygg og god både for barn og foreldre.

Overgang til skulen

Kunnskap og erfaring frå barnehagen skal vera ei plattform for arbeidet i skulen dei første åra.

Dette krev at barnehage og skule har gjensidig kjennskap til kvarandre sitt arbeid. Slik vil ein legge til rette for eit heilskapleg opplæringsløp som tek omsyn til det einskilde barnet sitt behov.

Barnehagane, skulane og dei føresette må vera i god dialog når det gjeld overgangen. Det er viktig å ha ein god overgang mellom barnehage og skule for å sikre ein god informasjonsflyt.

I Vågå er det forankra administrativt og politisk korleis overgangen mellom barnehage og skule skal vera. I løpet av barnehageåret vil det bli eit opplegg i lag med skulen for å sikre at overgangen blir trygg og god. Dette blir gjort ved at 6. årssteget har eit fadderopplegg med 5-åringane, og ein vil ha samarbeid med 1. årssteget. Foreldre blir innkalla til "foreldreskule". Forsking syner at der det er gode foreldrenettverk der fungerer også klassesteget best.

Alle 5-åringane i Vågå skal i løpet av det siste barnehageåret ha fått kjennskap til det metodiske opplegget «tal – og språksprell» som er basert på mykje leik og samspel med andre. Dette er eit opplegg der det ikkje er lagt opp til at barna skal prestere eller målast opp mot noko.

Det siste året i barnehagen vil også alle 5 åringane få tilbod om å vere med på vasstilvenning. Dette har vi god erfaring med gjennom fleire år og det er artig å sjå utviklinga dei har i vatnet frå haust til vår.

Frå hausten -21 vil ein fagarbeidar frå Elgen/5 års-gruppa vere med barna over til skulen det første året. Dette vil gjere overgangen til eit nytt miljø enda tryggare for barna.

OPNINGSTIDER

Opningstidene i barnehagane våre er 07.00 – 16.30.

Barnehagane er stengt frå og med den 24.12 og heile jula til og med nyttårskvelden, er stengt påskeveka og 3 veker om sommaren, vekene; 29,30 og 31 jf. vedtekten.

SAMARBEIDSPARTNARAR

Foreldresamarbeid;

Barnehagane er opptekne av å ha eit godt samarbeid med heimen, det er føresette som kjenner eigne barn best. Vi vil ha aktive og engasjerte føresette som kan vera med og utvikle barnehagane gjennom

FAU og samarbeidsutval

Kvar barnehage har sitt eige foreldrearbeidsutval som består av alle foreldre og kvar avdeling har sin eigen foredrerepresentant. Foredrerepresentantane dette barnehageåret er:

Marihøna; Kjerstin Kaurstad

Haren; Silje Jonassen

Rådyret; Øyvind Holø

Elgen; Marte Linderud

Foreldregruppa er representert i samarbeidsutvalet for barnehagen med to representantar.

Foreldremøte; 1–2 pr. år og foreldresamtaler får alle foreldre tilbud om minst to samtaler per barnehageår.

Elles har vi samarbeid med helsesyster, PPT og barnevern ved behov. Dette i samarbeid og med samtykke frå de som foreldre som nemnt under punktet om tidleg innsats.

PLANLEGGINGSDAGAR

Barnehagane har fem planleggingsdagar i året. Desse skal nyttast til fagleg påfyll, planlegging og dokumentasjon/evaluering av arbeidet vårt. To er gjennomført i august, ein blir den 27.november og dei to siste blir bestemt etter nyttår.

Kontakt info:

Tenesteleiari Søre Grindstugu barnehage; Jorunn Linderud 97605695 / 61293850
jorunn.linderud@vaga.kommune.no

Marihøna mobil 468 83 520, pedagogisk leiar; Monica G. Hølmo
monica.grindstuen.holmo@vagaskulane.no

Haren mobil 469 09 768, pedagogisk leiar; Synnøve K. Bjørgen
synnove.kleiven.bjorgen@vagaskulane.no

Rådyret mobil 902 55 196, pedagogisk leiar; Stine Sundero
Stine.Sundero@vagaskulane.no

Elgen mobil 902 48 239, pedagogisk leiar; Kent Ove Båstad
kent.ove.batstad@vagaskulane.no

Barnehagen har eigen facebook side for foreldre og tilsette som syner små glimt frå barnehagekvarldagen. Vi har og ei ope facebookside som alle kan like/følgje. Personale tek personvernnet til barna på alvor og legg aldri ut noko med namn eller fjes som er synleg, heller ikkje lydopptak av enkelt barn. Det er leiken og /eller aktiviteten som skal vere i fokus.

På Vågå kommune si heimeside er det linkar til barnehagesida. Her blir det lagt ut felles informasjon, lover, ymse planar og vedtekter.

<http://www.vaga.kommune.no/barnehageportalen>

Fortell meg at jeg er noe,
at jeg kan noe,
at jeg betyr noe.
Fortell meg det.

Ikke fortell meg det jeg gjorde.
Eller det jeg kunne ha gjort,
eller det jeg burde eller skulle ha gjort.
Nei, ikke fortell meg det.

Fortell meg heller at jeg er noe.
At jeg kan noe.
At jeg betyr noe.
Fortell meg heller det.

Jeg trenger det skjønner du.
Jeg trenger det sårt.
Jeg trenger en søyle av trygghet
å lene meg mot gjennom livet.
Jeg trenger det skjønner du.

For det er værhardt å leve!

R.B. Waale

